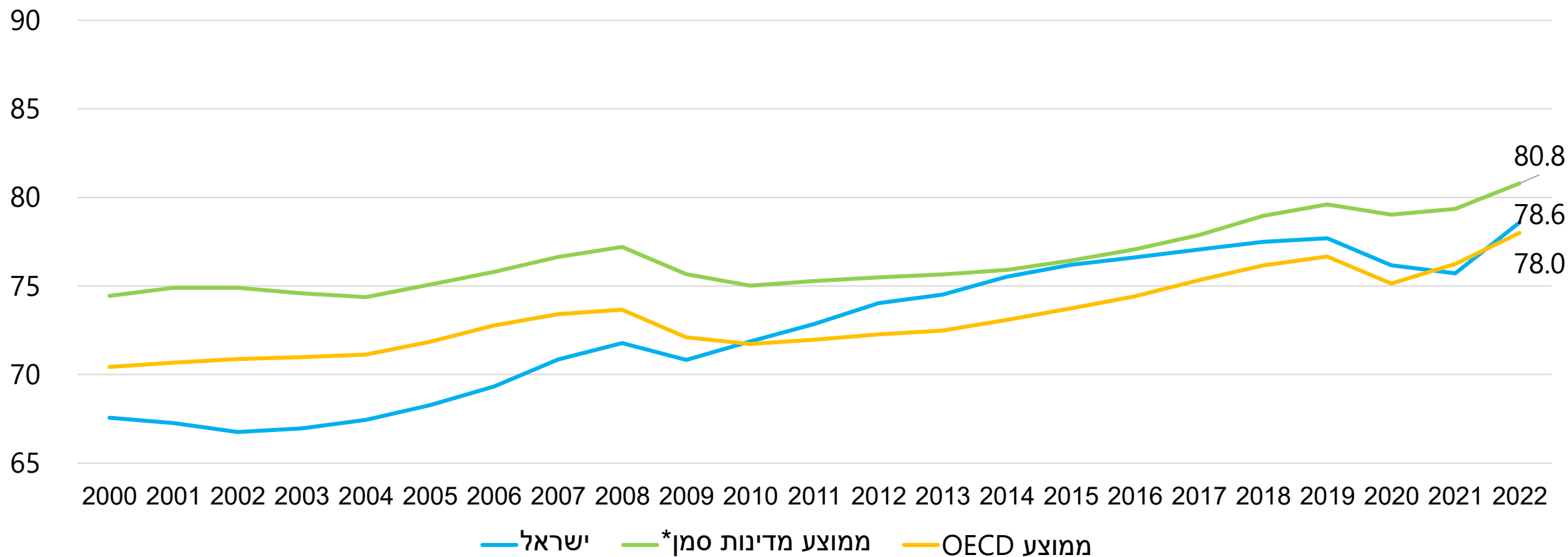

גיוס חרדים לצה"ל - השלכות כלכליות

יולי 2024

בעשרים השנים האחרונות, חלק גדול מצמיחת התוצר נבע מגידול בשיעורי התעסוקה

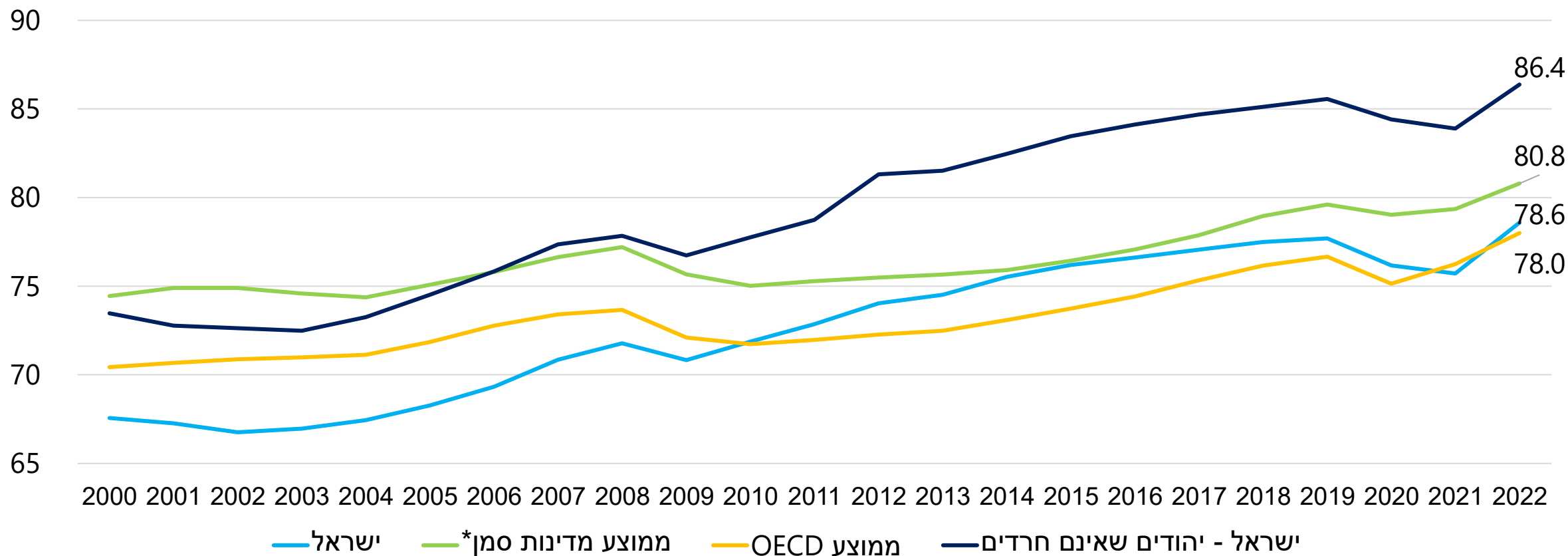
שיעור תעסוקה בגילאי 25-64, 2000-2022

*מדינות הסמן – מדינות דומות לישראל בהיקפי האוכלוסייה ומבחינת אופי הצמיחה: אירלנד, שווייץ, בלגיה, שבדיה, הולנד, דנמרק, פינלנד, אוסטריה.
מקור: למ"ס, OECD.

אך הגידול בשיעור התעסוקה באוכלוסייה הכללית הגיע למיצוי

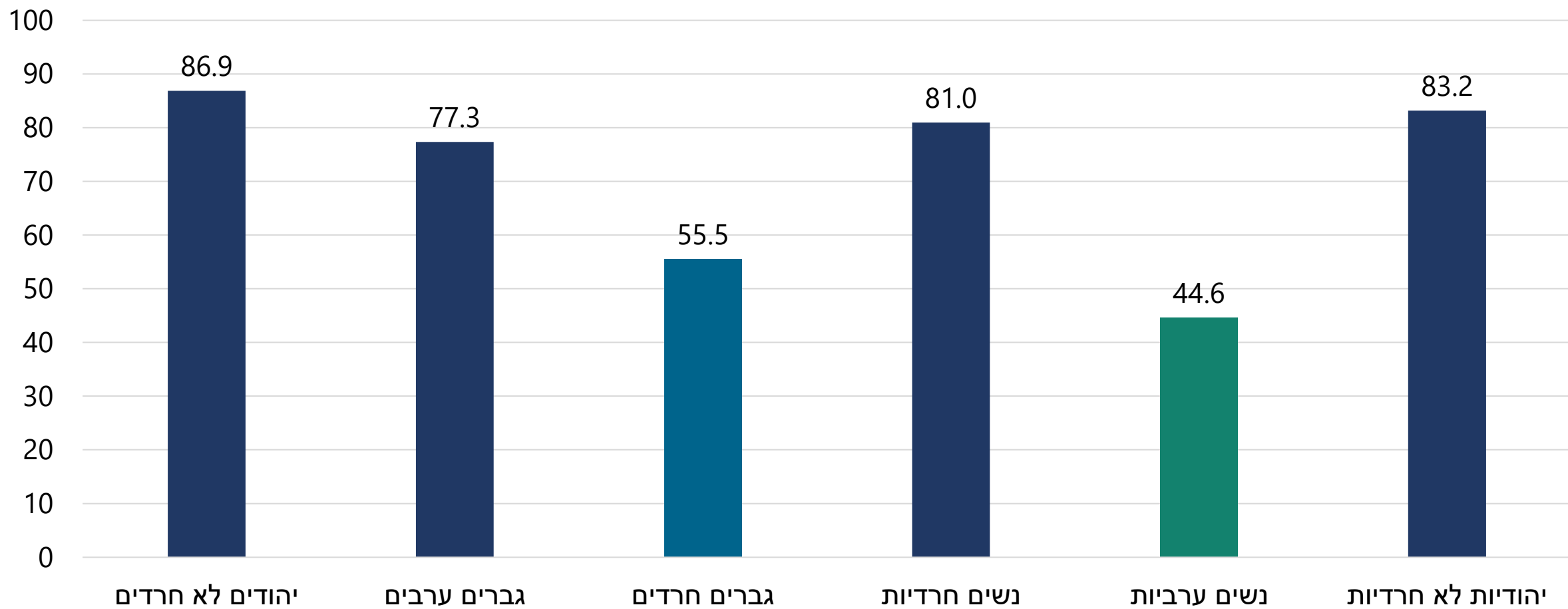
שיעור תעסוקה בגילאי 25-64, 2000-2022

*מדינות הסמן – מדינות דומות לישראל בהיקפי האוכלוסייה ומבחינת אופי הצמיחה: אירלנד, שווייץ, בלגיה, שבדיה, הולנד, דנמרק, פינלנד, אוסטריה.
מקור: למ"ס, OECD.

פוטנציאל השיפור בתעסוקה טמון בעיקר בנשים ערביות וגברים חרדים

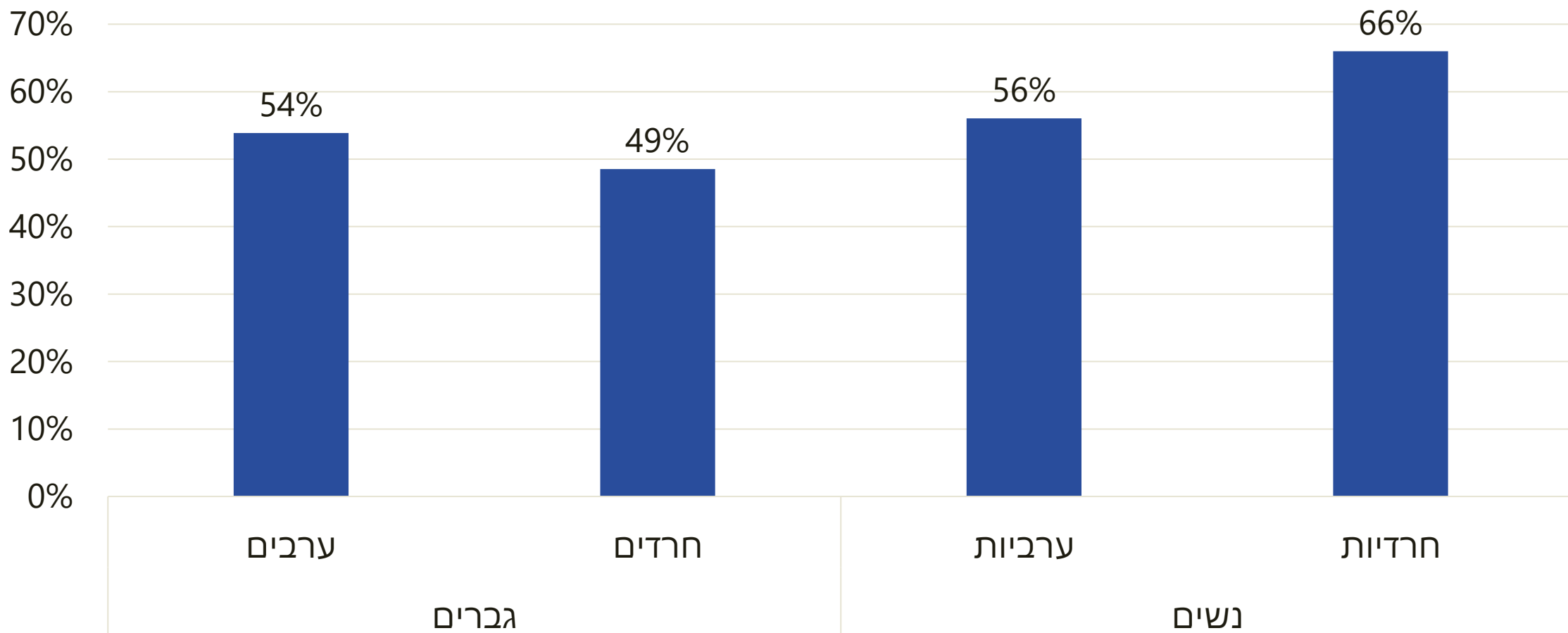
שיעורי תעסוקה לפי מגדר ואוכלוסייה, גילאי 25-66, 2023

מקור: מעקב אחרי יעדי תעסוקה ממשלתיים, למ"ס.

קיים פער ניכר בפריון העבודה בין האוכלוסיות השונות, המשתקף גם בפערים בשכר החודשי

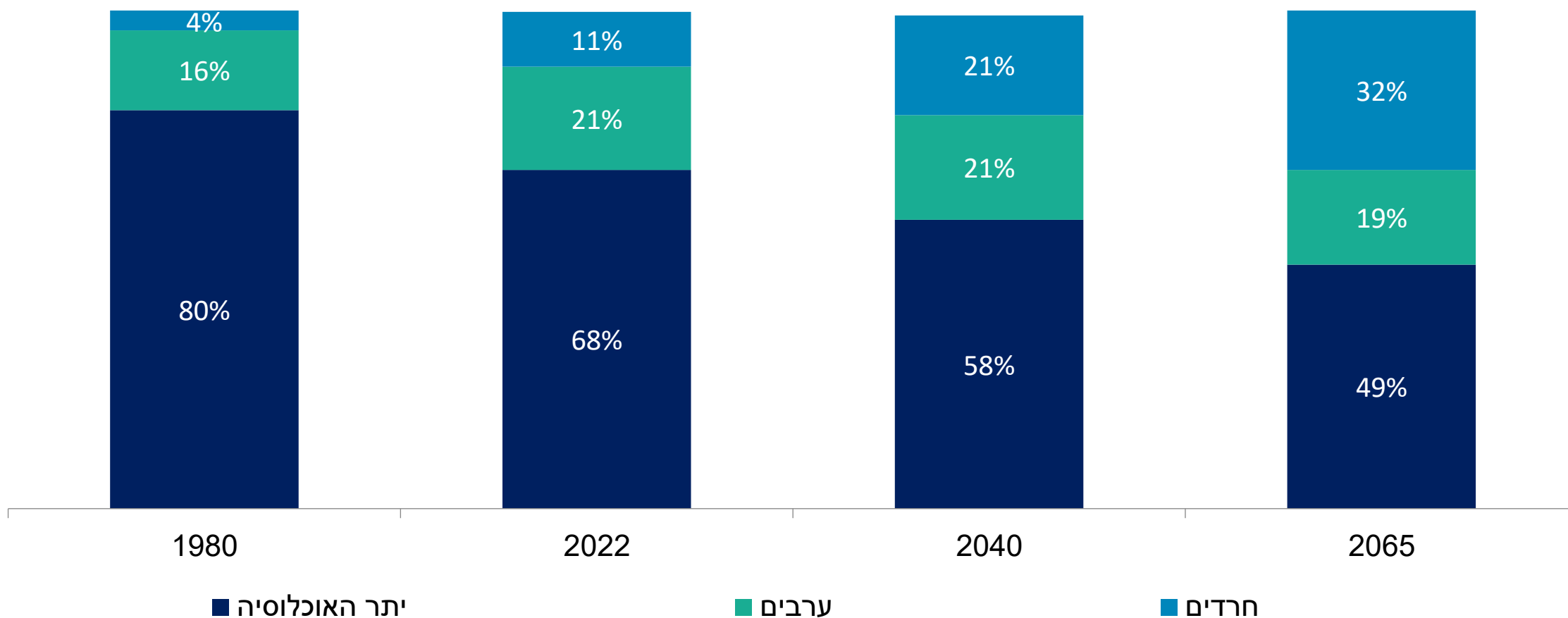
שכר חודשי ביחס ליהודים שאינם חרדים, לפי מין, גילאי 25-66, 2022

מקור: עיבודי אגף התקציבי לקובץ מעקב אחרי יעדי תעסוקה ממשלתיים, לח"ס.

לאור המגמות הדמוגרפיות הצפויות, עתיד המשק הישראלי תלוי במידה רבה באוכלוסייה החרדית

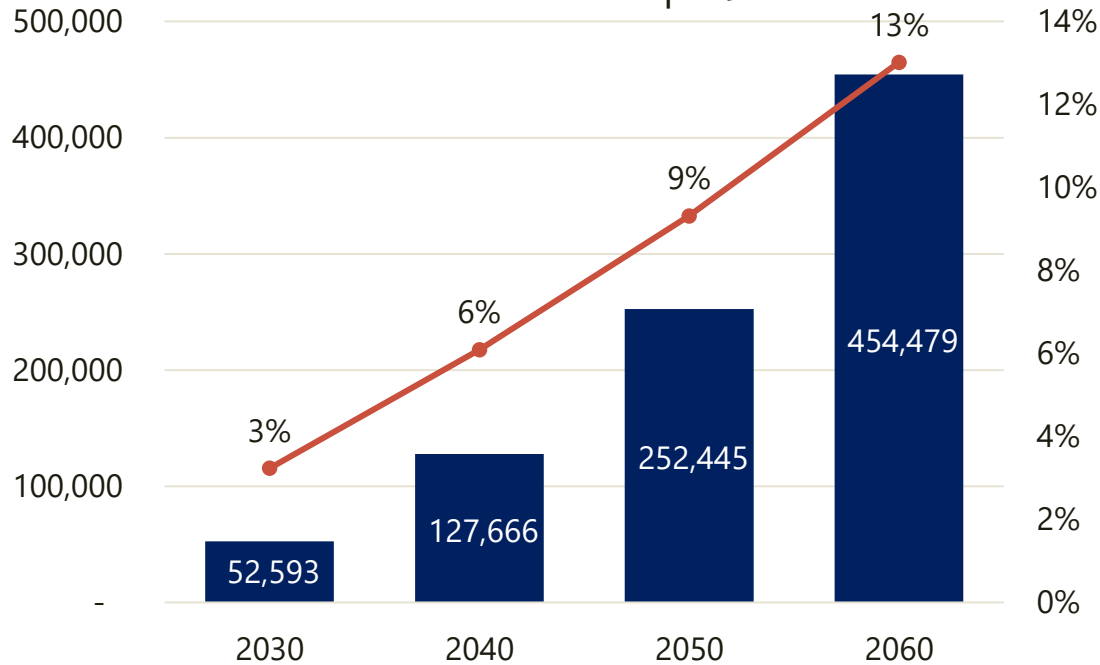
התפלגות האוכלוסייה בישראל לפי קבוצות, חלופה בינונית, 1980-2065

מקור: תחזית אוכלוסייה, הלמ"ס.

ללא שיפור בתעסוקת הגברים החרדים ובשכרם צפויה פגיעה כלכלית משמעותית

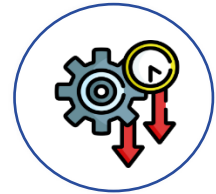
סימולציה לפגיעה בצמיחת המשק ללא התכנסות תעסוקה ושכר אוכלוסיות

הפסד תוצר שנתי אחוזי — הפסד תוצר שנתי נומינלי

מקור: עיבודי אגף התקציבים על בסיס עבודת הכלכלן הראשי "על ההשלכות הכלכליות של השתלבות חרדים וערבים בשוק העבודה בעשורים הקרובים", 2019.

פגיעה בתוצר של 13% בשנה

צורך בהעלאת מיסים ישירים ב-16%

הפסד של כחצי מיליון ידיים עובדות

סגירת פערים מלאה הייתה מביאה לקפיצה ברמת חיים של כ-20%

שלושה חסמים מרכזיים להשתלבותם של גברים חרדים | בתעסוקה

חסם חוקי

לא ניתן לצאת לתעסוקה
לפני גיל הפטור

חסם מיומנויות

העדר לימודי ליבה,
מחסור בהכשרה רלוונטית
לשוק העבודה המגבילה
את פוטנציאל ההשתכרות

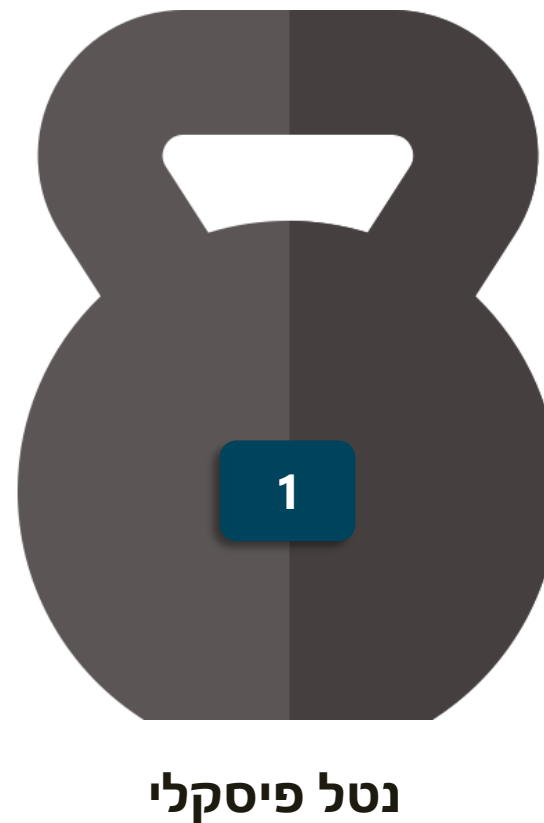
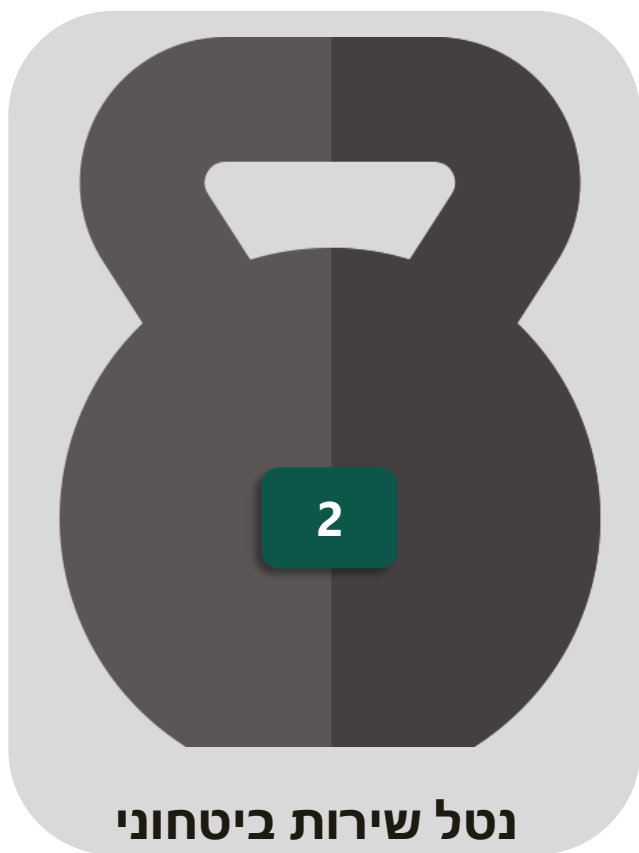
חסם כלכלי

תמיכות תחליפיות לעבודה
המייצרות תמריצים
שליליים לתעסוקה

המלחמה מציבה בפני המשק שתי משקולות נוספות ומשמעותיות

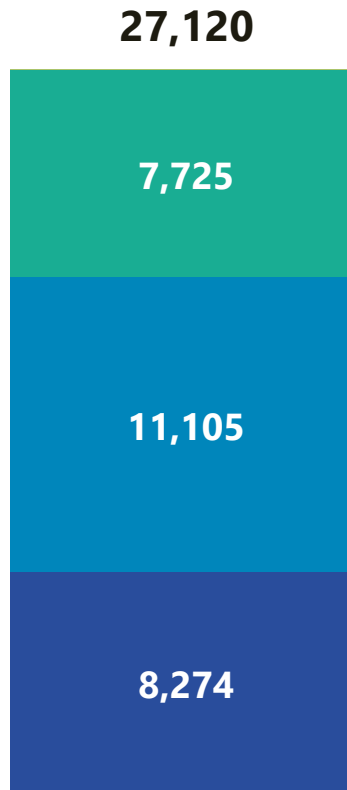

המלחמה הביאה לגידול בדרישות צה"ל לכוח אדם בחובה ובמילואים

הארכת שירות החובה – משמעויות כלכליות

אומדן עלות כלכלית לחודש שירות סדיר (ש"ח)

- עיכוב לימודים
- אובדן ותק
- השפעה על בתן/זוג
- פגיעה כלכלית ישירה

כ-40,000 ש"ח
(כ-6,700 ש"ח לחודש)

פגיעה כלכלית בפרט

1.7 מיליארד ש"ח

עלות תקציבית שנתית
להארכה של 6 חודשים

6.35 מיליארד ש"ח
(0.34 אחוזי תוצר)

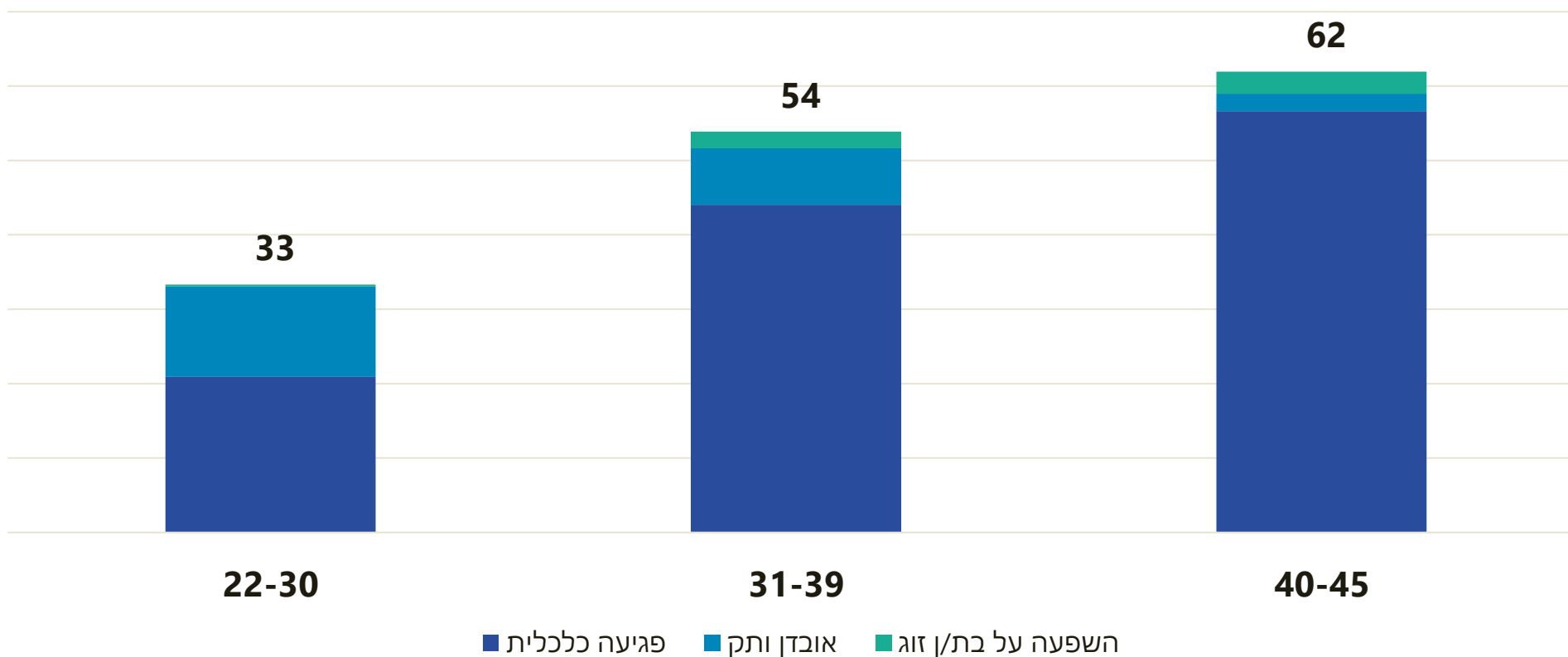
עלות כלכלית שנתית
להארכה של 6 חודשים

הגדלת הגיל המקסימלי לשירות מילואים – משמעויות כלכליות

ככל שעולים בגיל, כך הפריון של העובד גבוה יותר, ובהתאם הפגיעה הכלכלית מהיעדרותו גבוהה יותר

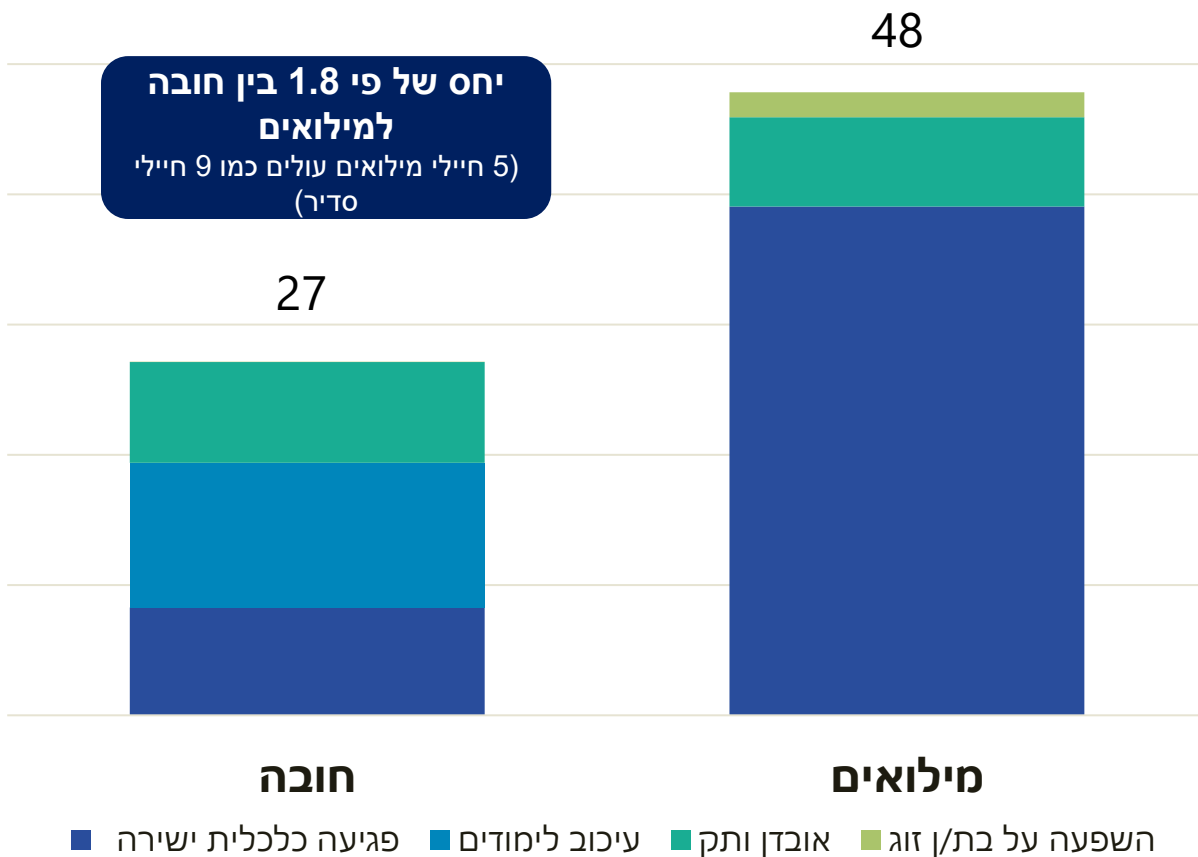
אומדן לעלות כלכלית לגיוס מילואים לפי קבוצת גיל
(אלפי ש"ח לחודש, גברים)

מקור: עיבודי אגף הכלכלן הראשי לנתוני רשות המסים והלמ"ס, 2024

צרכי הביטחון העדכניים צפויים להביא לעלויות משקיות כבדות בעשור הקרוב

אומדן לעלות כלכלית לפי סוג שירות (גברים),
אלש"ח לחודש

63 - הארכת שירות החובה -
מיליארד ש"ח בעשור

41 - הרחבת היקף ימי המילואים -
מיליארד ש"ח בעשור

104
מיליארד ש"ח בעשור

גיוס חרדים – השפעות על שירות המילואים

חיסכון כלכלי
בשנה

כ-1.3 מיליארד ש"ח

חיסכון של
10-14 ימי
מילואים בשנה
לפרט
(חיסכון עלות
כלכלית לפרט של
כ-20 אלף שקל)

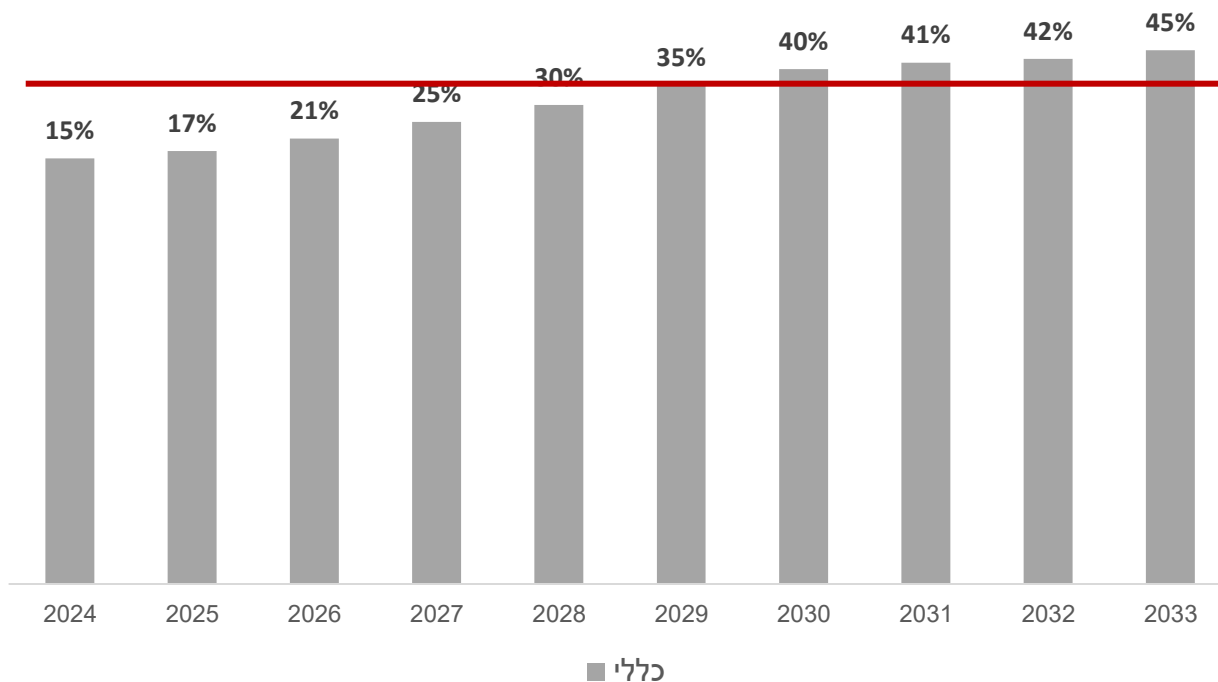
גיוס של 1,000
חרדים לשירות
קרבי (מדי שנה)
יוביל לחיסכון של
833 אלף ימי מילואים
קרביים בשנה

גיוס חרדים – השפעה על הארכת שירות החובה

גידול אחוזי בלוחמים ביחס לשנת 2023 – אוכלוסייה כללית

גידול דמוגרפי וגידול הנובע מהארכת השירות

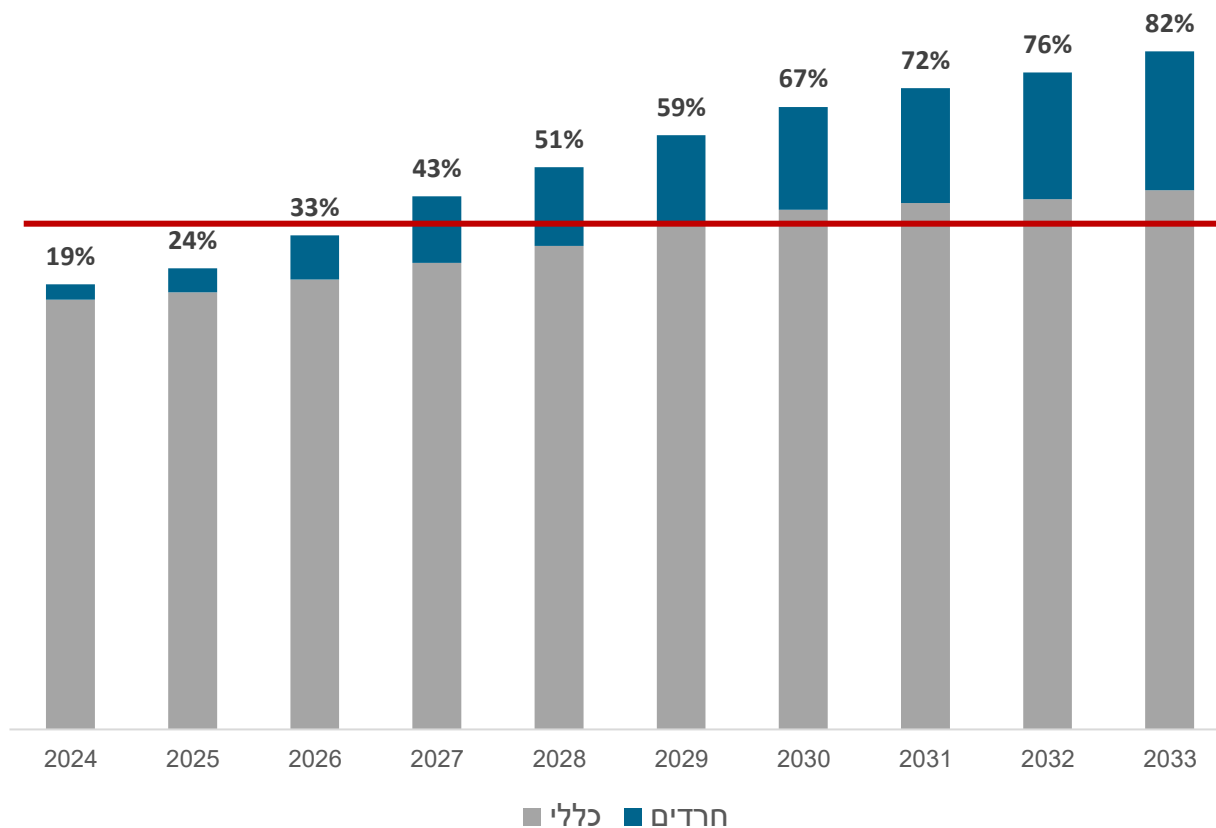
הגעה ליעד
בשנת 2029

גיוס חרדים – השפעה על הארכת שירות החובה

גידול אחוזי בלוחמים ביחס לשנת 2023 –
אוכלוסייה כללית + תוספת 1,000 חרדים מדי שנה

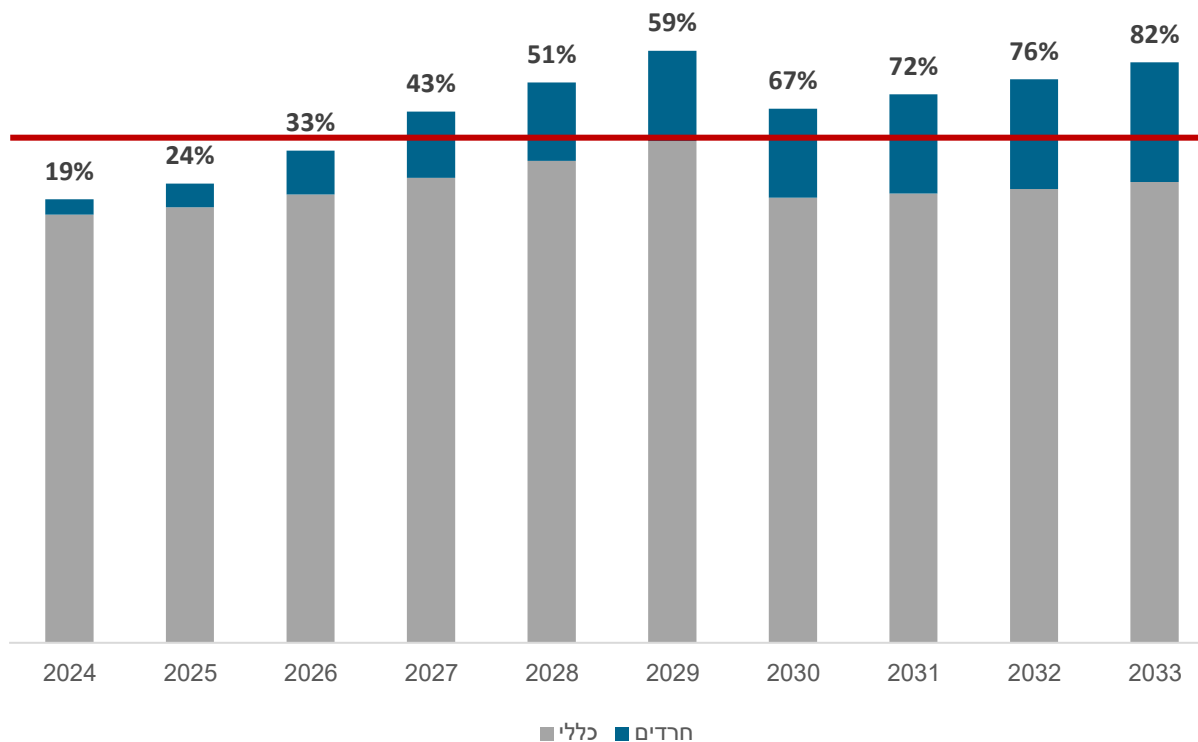
הגעה ליעד
בשנת 2027

גיוס חרדים – השפעה על הארכת שירות החובה

**גידול אחוזי בלוחמים ביחס לשנת 2023 –
אוכלוסייה כללית + תוספת 1,000 חרדים מדי שנה
בקיצור השירות ל-32 חודשים בשנת 2030**

בעת גיבוש הסדר לגיוס הגברים החרדים, זמני או קבוע, יש לשמור על עקרונות מעודדי צמיחה עבור המשק

2

שירות בעל תועלת ביטחונית
לצמצום ימי המילואים במשק

1

ניתוק הקשר בין השירות הצבאי
למגבלות על כניסה לשוק העבודה

בעבר, האיסור על השתתפות בתעסוקה כתלות בשירות הצבאי היוותה חסם מרכזי לכניסת גברים חרדים לשוק העבודה ולא הביאה לגידול בהיקפי הגיוס

מיקוד צווי הגיוס באוכלוסיית הגברים החרדים העובדים צפויה להביא לפגיעה אנושה במאמצים להשתלבות קבוצה זו בשוק העבודה

פגיעה בתרומה הכלכלית הישירה של פרטים המשתתפים בשוק העבודה

הימנעות מהשתלבות בתעסוקה בעתיד לאור חשש מכניסה למאגר המיועדים לגיוס

הגדלת התמריצים לעיסוק במסגרת תעסוקה שאינה מדווחת

גיוס פרטים מבוגרים בעלי משפחות, באופן שלא יספק מענה לצרכי הצבא

שימור המצב בו השתתפות במסגרת תורנית מספקת פטור מחובת גיוס - קיבוע מגמת הגיוס הנוכחית

שליחת צווי גיוס בהתאם לקריטריונים ברורים ושקופים, שיספקו מענה לצרכי הצבא ולא ישפיעו על התנהגותם של המיועדים לגיוס

תודה